

Camps d'aplicació del copyright/copyleft (literari, artístic, científic) i Creative Commons

Escrits o literaris:

- Llibres, fulletons, articles, novel·les, poesies, assaigs...
- Obres dramàtiques o dramàtico-musicals
- Obres coreogràfiques i pantomimes
- Entrevistes

Audiovisuals:

- Composicions musicals amb o sense lletra
- Obres musicals, produccions fonogràfiques i altres gravacions sonores
- Obres cinematogràfiques i altres obres audiovisuals

Obres i creacions artístiques visuals o gràfiques:

- Obres de dibuix, pintura, escultura, gravat, litografia, historietes gràfiques, còmics, així com els seus assaigs o esbossos.
- Obres fotogràfiques, modelatge 3D, actuacions o interpretacions artístiques.

Projectes:

- Gràfics, mapes, dissenys relatius a la geografia, a la topografia o a les ciències.
- Els projectes, plànols, maquetes i dissenys d'obres arquitectòniques i d'enginyeria.
- Programes informàtics
- Llocs web

Cercadors de contingut CC

- **www.letscc.net:** Pàgina coreana en anglès i coreà on es pot cercar qualsevol contingut amb llicència CC. Imatges, sons, vídeos i documents.
- **search.creativecommons.org:** Cercador integrat a la web de la plataforma CC. Permet triar entre 13 cercadors diferents per a cada cerca en funció el tipus d'obra: Europea, Flickr, Fotopedia, Google, Google images, Jamendo, Open clip art library, SpinXpress, Wikimedia commons, Youtube, Pixabay, ccMixter i Soundcloud. Troba continguts de mitjans de comunicació, imatge, web, música i vídeo. Es pot utilitzar en 34 idiomes.
- **archive.org:** Arxíu web en anglès que permet cercar obres de vídeo, música, àudio i textos.
- **www.freesound.org:** Web en anglès on es pot penjar, consultar, cercar i escoltar arxius sonors.
- **www.ccmixter.org:** Comunitat musical amb mesclures musicals sota llicència CC on es pot escoltar, mostrar, remesclar i interactuar amb la música com es vulgui.
- **www.jamendo.com:** Comunitat i cercador de música sota llicència CC. Amb rankings, canals de radio de diferents estils musicals, etc.
- **www.bvisio.com:** Pàgina de l'ajuntament de Barcelona amb vídeos d'autors de la ciutat en CC.
- **www.vimeo.com:** Plataforma per penjar, consultar i compartir arxius de vídeo, molts dels quals es troben sota llicència CC.

Aquest butlletí ha estat elaborat amb la col·laboració de Creative Commons

cat.creativecommons.org | www.bccn.cc [BccN Barcelona Creative Commons Film Festival]

Més informació trucant al:

932655217

el telèfon d'informació per a les entitats juvenils de Barcelona

Aquesta obra es pot copiar, distribuir i comunicar públicament, citant sempre al Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona. No es pot utilitzar amb finalitats comercials. Més informació: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Disseny i maquetació: ARGUS Disseny, SL.
Redacció de continguts: CRAJ
Impressió: El tintor
Dipòsit Legal: B-17327/2000

publicació del centre de recursos per a les associacions juvenils

/butlletí

núm. 129 Setembre 2013

/edita

/gestionat per

/en conveni amb

Creative Commons: copyright, copyleft o còpia lliure

El dret d'autor/a es basa en el dret personal que identifica l'autor amb la seva obra.

És important registrar l'obra com a prova de la teva autoria i a més, servei com a punt d'informació públic.

La diferència entre Creative Commons i Safe Creative és que Safe Creative és un registre de la propietat intel·lectual i Creative Commons és un conjunt de llicències. L'un i l'altre es complementen a la perfecció per a definir un nou concepte d'autogestió de drets d'autor.

En aquest Butlletí 901 trobareu algunes nocions que us cal conèixer si voleu saber de manera ràpida i sintètica què és *Creative Commons*, com funciona, quina filosofia segueix i quins són els seus camps d'actuació.

Són moltes les associacions que elaboren creacions en diferents formats (documents escrits, imatges, àudio, etc.) relacionades amb la seva activitat per a oferir recursos i així donar resposta a dubtes que tenen altres associacions, col·lectius o joves de la ciutat. És evident que, en l'elaboració d'aquestes creacions, la part de redacció, disseny i maquetació té un pes important, i que ens pot interessar en moltes ocasions copiar-les o reutilitzar-les en altres blogs o webs, però sovint oblidem un aspecte que també caldria tenir en compte: **els drets d'autor/a**.

El dret d'autor/a es basa en el dret personal que identifica l'autor amb la seva obra. Per tal de protegir la propietat intel·lectual d'una obra, fa més de 300 anys que existeix el concepte de **copyright**, que informa sobre qui és titular o cessionari/a en exclusiva del dret d'explotació d'una determinada creació, i el lloc i la data de divulgació de l'obra. La llicència copyright es resumeix en la frase "tots els drets estan reservats".

Història:

Creative Commons va ser fundat per James Boyle i Lawrence Lessig (experts en propietat intel·lectual i ciberlleis), Hal Abelson (professor del MIT), Eric Saltzman (advocat i expert en ciberlleis) i Eric Eldred (editor web). Creative Commons està ubicada i rep el suport de la Stanford Law School.

L'any 1984, des del món de la programació informàtica, es comença a treballar amb noves llicències alternatives a aquestes dues opcions, i és aleshores quan s'inventen les llicències *copyleft*, que permeten l'accés lliure des del primer moment a les obres per part de la comunitat per tal que les utilitzi, les millori, les redistribueixi, etc., sempre que posteriorment no se'n faci un ús restrictiu.

Què és?

Creative Commons (CC) és una corporació sense ànim de lucre fundada amb l'objectiu d'oferir un tipus de llicències a aquelles persones que volen controlar els drets de què es pot gaudir sobre les seves obres.

CC defensa que hi ha una demanda no satisfeta de sistemes per fer saber d'una manera clara al món que hi ha "alguns drets reservats" o fins i tot "cap dret reservat" sobre les obres d'alguns autors. Pel motiu que sigui, molts autors volen compartir la seva obra amb altres autors i també la possibilitat de reutilitzar-la, modificar-la i distribuir-la.

Les obres tenen automàticament drets d'autor/a des del moment en què són publicades en un mitjà tangible, però

L'any 2002, el panorama de les llicències estava encara molt polaritzat: en un extrem la més restrictiva, el copyright, i, en l'altre, les més permissives, el domini públic i el copyleft. En aquest context apareixen les llicències *creative commons* (béns creatius comuns) que se situen entre mig de les anteriors i afegeixen encara més matisos. Les llicències creative commons es basen en la filosofia: "alguns drets reservats" i són els/les autors/es de les obres els qui decideixen quins drets es reserven i per a què. Això les fa menys restrictives que el copyright i fa que en molts casos s'adaptin millor a la vida de les obres, especialment a l'entorn d'Internet.

molta gent prefereix una alternativa a aquest sistema en el material creat per Internet (un espai on és fàcil la comunicació i la col·laboració). En l'actualitat, no és senzill saber a quin tipus de llicència està subjecte el material d'Internet. A la vegada, com que la notificació és opcional, els usuaris que volen reutilitzar i/o copiar aquest material no tenen manera de saber si l'obra està disponible per a aquest ús.

CC ofereix algunes eines que solucionen aquest problema: un paquet de llicències públiques lliures, senzilles d'utilitzar per a gent no entesa en lleis, però a la vegada prou sofisticades per cobrir les necessitats de totes les aplicacions web.

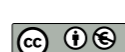
Llicències:

Posar les vostres obres sota una llicència de Creative Commons no significa que aquestes obres perdin els drets d'autor; al contrari, és una manera d'exercir-los i de poder oferir alguns drets a terceres persones en determinades condicions.

- **Reconeixement (Attribution):** En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència caldrà reconèixer l'autoria.
- **No comercial (Non Commercial):** L'explotació de l'obra queda limitada a usos no comercials.
- **Sense obres derivades (No Derivate Works):** L'autorització per explotar l'obra no inclou la transformació per crear una obra derivada (copyright).
- **Compartir igual (Share alike):** L'explotació autoritzada inclou la creació d'obres derivades sempre que mantinguin la mateixa llicència en ser divulgades (copyleft).

Amb aquestes quatre condicions combinades es poden generar les sis llicències que podeu triar:

- **Reconeixement (by):** Es permet qualsevol explotació de l'obra, incloses la finalitat comercial, la creació d'obres derivades i la distribució sense restriccions.

- **Reconeixement – No comercial (by-nc):** Es permet la generació d'obres derivades sempre que no se'n faci un ús comercial. Tampoc es pot utilitzar l'obra original amb finalitats comercials.

- **Reconeixement – No comercial – Compartir igual (by-nc-sa):** No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original (copyleft).

- **Reconeixement – No comercial – Sense obra derivada (by-nc-nd):** No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades (copyright).

- **Reconeixement – Compartir igual (by-sa):** Es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original (copyleft).

- **Reconeixement – Sense obra derivada (by-nd):** Es permet l'ús comercial de l'obra però no la generació d'obres derivades.

Ús de la llicència

- Per a pàgines web o programes, un cop escollida la llicència, heu d'incloure el botó Creative Commons, "alguns drets reservats", al vostre lloc, a prop de la vostra obra. Aquest botó estarà enllaçat amb el Commons Deed, de manera que tothom podrà estar informat de les condicions de la llicència. Si trobeu que la llicència ha estat violada, llavors tindreu les bases per poder defensar els vostres drets.
- Per a obres audiovisuals només cal afegir el botó de CC amb el tipus de llicència escollida als crèdits del final.
- Per a obres musicals cal que s'indiqui que l'obra té la llicència creative commons a la web on es penja i es pot afegir un document de text que es pugui descarregar.

En qualsevol cas sempre és recomanable afegir el link a la pàgina de la llicència de CC perquè qualsevol persona entengui què pot fer amb la obra.

Registre i gestió de la propietat intel·lectual

Les entitats de gestió són entitats sense ànim de lucre que tenen per objectiu la gestió de drets d'explotació o altres de caràcter patrimonial, per compte i interès de diversos autors o altres titulars de drets de propietat intel·lectual. Aquestes entitats, que s'han constituït com a associacions de titulars de drets de propietat intel·lectual (autors, artistes, productors, etc.), han de tenir l'autorització del Ministeri de d'Educació, Cultura i Esport per funcionar com a tals.

Cada tipus d'entitat de gestió representa diferents titulars de drets:

Com registrar la meua obra?

Un cop t'has donat d'alta a Safe Creative, des de la pantalla de registre de nova obra cal indicar en els camps que hi ha per a fer-ho:

- El títol de l'obra.
- El fitxer que conté una còpia de l'obra o una descripció suficient que no permeti dubtes de quina obra és la que s'ha registrat. Per ex. en el cas d'una escultura, almenys tres fotografies, en el cas de projectes la seva descripció completa, plànols, etc.

Com es modifica una obra

Per a modificar lliurement una obra per tal de crear una obra derivada, cal respectar, si es troba especificada, la llicència que se li ha donat a la obra original. N'hi ha que no permeten la modificació (by-nd), n'hi ha que permeten

- **D'autors:** SGAE (Societat General d'Autors i Editors), CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics), VEGAP (Visual Entitat de Gestió d'Artistes Plàstics), DAMA (Drets d'Autor de Mitjans Audiovisuals).
- **D'artistes, intèrprets o executants:** AIE (Artistes, Intèrprets o Executants, Societat de Gestió d'Espanya), AISGE (Artistes Intèrprets, Societat de Gestió).
- **De productors:** AGEDI (Associació de Gestió de Drets Intel·lectuals), EGEDA (Entitat de Gestió de Drets dels Productors Audiovisuals).

Registre d'una obra sota llicència

Una de les opcions més interessants en cas de voler obtenir un certificat legal es fa mitjançant Safe Creative (SC), un servei que permet deixar constància d'una obra mitjançant un registre digital. Per registrar una obra cal identificar-se al portal de SC (www.safecreative.org), clicar sobre l'opció de registrar una nova obra, pujar el fitxer que la conté i omplir les dades que la descriuen i les relacionades a la seva protecció i difusió. S'ha de triar una llicència entre les diferents opcions (vegeu "llicències"), que inclouen els diferents tipus de llicències CC.

L'avantatge més evident del registre mitjançant SC és que tot el procés es pot fer online. Només cal registrar-se com a autor i, posteriorment, de cada obra que s'introdueix a la base de dades, SC envia a l'autor un certificat de registre amb totes les característiques tant de l'obra, com del tipus de llicència que l'autor ha especificat.

- El tipus d'obra que és: literària, audiovisual, artística, projecte.
- Cal indicar si ets l'autor i registres per tant l'autoria (els teus drets morals) i també els drets d'explotació, o si registres els drets comercials per tenir-los cedits.
- La llengua de l'obra, o el fet que aquesta no és rellevant.
- El tipus de llicència de drets escollit per a l'obra.
- El tipus de registre que duràs a terme (privat, públic amb descàrrega permesa, públic sense permís de descàrrega).

la modificació però l'obra derivada ha de tenir la mateixa llicència i ha d'incloure una referència de l'obra original (by-sa; by-nc-sa) i n'hi ha que es poden utilitzar lliurement (by; by-nc).